Ե. ՏԱՐԻ 1397 ԹՎԻ ՀԱՅՈՑ 4380 ՆԱԽԱՍԱՐԴ 20 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 30 ՕԳՈՍՏՈՍ 18·8 (Ն. Տ.) 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1888 4 ՄՈՒՀԱՄՄԱԴԻՄ 1306

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՐԵՎԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ՌԱԳԻԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան արժէք	160
» » Վեցամսեայ »	80
» » Եռամսեայ »	40
Գաւառաց » եւ տեղական թղթատարով տարեկան »	240
Գաւառաց համար եւ տեղական թղթատարով վեցամսեայ »	120
Օտար երկիրներէ տարեկան ֆրանք	58
» » վեցամսեայ »	26

Դուրս զրկուած լրագրաց ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն եւ լրագիր չ՝

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, 1888

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԼԵՒՈՆ ԺԳԻ ԿՈՆԴԱԿԻՆ

«ՄՈՆԻԹԷՈՐ ՏԷ ՌՈՄԷ» ՄԷԿ ՅՕԳՈՒԱԾԻՆ ԱՌԹԻՒ

Լ. Թէրրէ և Մ. Մոնտէլ արտասանեցին Վատիկանի պաշտօնական Թերթին Մոնիթէր դը Ռոմի մէկ ներբողական յօդուածը Լեւոն ԺԳի առ Հայս ուղղեալ կոնդակին վրայ։

Երբ Վատիկանի պաշտօնական Թերթը գովեստ կը կարդայ Լեւոն ԺԳի մէկ գրածին՝ պէտք է որ ինքզինք կը ներբողէ։ Եւ երբ ամէն կողմէ կը գրուի թէ առ Հայս ուղղեալ կոնդակն յոյժ անգէպ էր։ երբ կը գտնուին կաթոլիկ թերթեր անգամ՝ որք այս կարծիքը կը յայտնեն, Պապն ինքնիրեն գովեստ կարդալու պէտք մը կրնայ զգալ։ Հետեւապէս, Մոնիթէր դը Ռոմի գրածը նշանակութենէ զուրկ է, և զայն երկար բարակ թարգմանելով մեր ընթերցողաց ձանձրոյթ տալու դիտաւորութիւն չունինք։

Բայց Վատիկանի պաշտօնական լրագրոյն մէկ քանի խօսքերն ուշադրաւ թուեցան մեզ։ Նախ և առաջ, դիւցազնութեան արժանի են յօդուածին առաջին երկու տողերն։ «Լոյսն Արեւելքէն եկած է մեզ, և յԱրեւելս կը վերադառնայ Հռոմայ միջոցաւ»։ Ուրեմն, Հռոմ կը յանձնի լուսաւորել այսինքն դարձի բերել զԱրեւելս։ Եթէ այսպիսի խօսք մը կարենայ ստուգուիլ Հնդկաստանի և Չինաստանի համար, ո՞վ կրնայ պնդել թէ [illegible] Հայաստանի և Հելլեհիոյ համար։ Եւ ո՞վ կրնայ զարմանալ որ երբ Լեւոն ԺԳ նոր իմն Լուսաւորչի դեր կուզէ ստանձնել Հայոց նկատմամբ, սոքա զայրոյթով մերժեն այնպիսի յաւակնութիւն մը։

Վատիկանի Թերթը ժամանակիս ուշագրաւ երեւոյթներէն մին կը համարի՝ այն յառաջդիմական գործողութիւն որով Արեւելից և Արեւմտից քաղաքակրթութիւնը տակաւ կը ձուլուին իրարու հետ։ Այս ստոյգ է։ Բայց ի՞նչ իմաստ է հետեւցնել աստի թէ Արեւելից և Արեւմտից Եկեղեցիք եւս պարտին ձուլուիլ միմեանց հետ։ Քաղաքակրթութիւնն յառաջդիմական բան մ՚է, այսինքն՝ էապէս փոփոխական է։ Իսկ Եկեղեցին աւանդական է լոկ, այսինքն՝ էապէս անփոփոխ։ Եկեղեցի մը ո՛րչափ աւելի աւանդական է, այսինքն՝ ո՛րչափ աւելի հաւաձան է առաջին դարուց Եկեղեցւոյն, ա՛նչափ առաւել յարգի է։ Քաղաքակրթութեան նորագոյնն, իսկ Եկեղեցւոյ հնագոյնն են յարգի։ Կարելի չէ մեր Եկեղեցին թողուլ և ուրիշ Եկեղեցւոյ մը յարել բայց եթէ [illegible], որուն դէմ այնքան սրտայարմար բողոք մը կը բառնար մեր Երեկի Թուով Դեր։ Սրուանձտեանց Եպիսկոպոս։ Այսօր արեւելեան ազգեր կը խոստովանին թէ արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը մեծամեծ և արդիւնաւոր առաւելութիւններ ունի արեւելեանին վրայ, և հետեւապէս յառաջդիմական ձգտում մ՚է այն որ արեւելեան քաղաքակրթութիւնը տակաւ կը ձուլէ արեւմտեանին հետ։ Բայց արեւմտեան քաղաքակրթութեան այս առաւելութիւնն ընդունող Հայերս չենք ընդունիր և չենք ընդունած բնաւ թէ Հռոմայ Եկեղեցին առաւելութիւններ ունենայ մեր Եկեղեցւոյ վրայ։ Ասոր հակառակն աւելի ճիշդ է անշուշտ, քանի որ Հայաստանեայց Եկեղեցին, Հայոց մէջ ծնած և սնած, Հռոմայ Եկեղեցիէն անհունապէս աւելի օգտակար է հայ ազգին։

Վատիկանի Թերթը կըսէ թէ հայ կաթոլիկ հասարակութիւնը պառակտող հերձուածին բարձումը մեծ յոյս կը ներշնչէ թէ Արեւելքն ընդհանրապէս և հայ ազգն ի մասնաւորի պիտի փութան դիմել Հռոմայ Եկեղեցւոյն ծոցն։ Հ՞արկ է ապացուցանել թէ այս յոյսս շատ խախուտ հիման վրայ հաստատուած է։ Խնդրոյն տեղեակ ոՐ Հռոմէականը կարող է պնդել թէ Հայկահաւատեանց Հաւատեանց հետ միացումը կրօնական այնպիսի մեծ նշանակութիւն ունեցող գործ մ՚եղաւ։ Հերձուածն արդէն բուն իսկ կաթոլիկ հասարակութեան մը մէջ ծագած էր, և ուշագրաւ բանը չէ թէ անցեալ տարի հերձուածին բարձումն էր, այլ կաթոլիկ հասարակութեան մը մէջ այնպիսի հերձուածի մը յառաջ կարենալ գալն և իբր քսան տարի տեւելն։ Այդ իրողութիւն ցոյց տուաւ թէ իւր միութեամբ և կարգապահութեամբ պարծող Հռոմայ Եկեղեցին եւս ա՛նչափ դուրկ է միութենէ և կարգապահութենէ որ իւր անդամոց թիւը չէ թէ [illegible] կարող կանգնել [illegible] Հայաստանի [illegible] և Կիլիկիոյ համար։ Եւ ո՞վ կրնայ զարմանալ որ երբ Լեւոն ԺԳ նոր իմն Լուսաւորչի դեր կուզէ ստանձնել Հայոց նկատմամբ, սոքա զայրոյթով մերժեն այնպիսի յաւակնութիւն մը։

Վատիկանի Թերթը ժամանակիս ուշագրաւ երեւոյթներէն մին կը համարի՝ այն յառաջդիմական գործողութիւն որով Արեւելից և Արեւմտից քաղաքակրթութիւնը տակաւ կը ձուլուին իրարու հետ։ Այս ստոյգ է։ Բայց ի՞նչ իմաստ է հետեւցնել աստի թէ Արեւելից և Արեւմտից Եկեղեցիք եւս պարտին ձուլուիլ միմեանց հետ։ Քաղաքակրթութիւնն յառաջդիմական բան մ՚է, այսինքն՝ էապէս փոփոխական է։ Իսկ Եկեղեցին աւանդական է լոկ, այսինքն՝ էապէս անփոփոխ։ Եկեղեցի մը ո՛րչափ աւելի աւանդական է, այսինքն՝ ո՛րչափ աւելի հաւաձան է առաջին դարուց Եկեղեցւոյն, ա՛նչափ առաւել յարգի է։ Քաղաքակրթութեան նորագոյնն, իսկ Եկեղեցւոյ հնագոյնն են յարգի։ Կարելի չէ մեր Եկեղեցին թողուլ և ուրիշ Եկեղեցւոյ մը յարել բայց եթէ [illegible], որուն դէմ այնքան սրտայարմար բողոք մը կը բառնար մեր Երեկի Թուով Դեր։ Սրուանձտեանց Եպիսկոպոս։ Այսօր արեւելեան ազգեր կը խոստովանին թէ արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը մեծամեծ և արդիւնաւոր առաւելութիւններ ունի արեւելեանին վրայ, և հետեւապէս յառաջդիմական ձգտում մ՚է այն որ արեւելեան քաղաքակրթութիւնը տակաւ կը ձուլէ արեւմտեանին հետ։ Բայց արեւմտեան քաղաքակրթութեան այս առաւելութիւնն ընդունող Հայերս չենք ընդունիր և չենք ընդունած բնաւ թէ Հռոմայ Եկեղեցին առաւելութիւններ ունենայ մեր Եկեղեցւոյ վրայ։ Ասոր հակառակն աւելի ճիշդ է անշուշտ, քանի որ Հայաստանեայց Եկեղեցին, Հայոց մէջ ծնած և սնած, Հռոմայ Եկեղեցիէն անհունապէս աւելի օգտակար է հայ ազգին։

Վատիկանի Թերթը կըսէ թէ հայ կաթոլիկ հասարակութիւնը պառակտող հերձուածին բարձումը մեծ յոյս կը ներշնչէ թէ Արեւելքն ընդհանրապէս և հայ ազգն ի մասնաւորի պիտի փութան դիմել Հռոմայ Եկեղեցւոյն ծոցն։ Հ՞արկ է ապացուցանել թէ այս յոյսս շատ խախուտ հիման վրայ հաստատուած է։ Խնդրոյն տեղեակ ոՐ Հռոմէականը կարող է պնդել թէ Հայկահաւատեանց Հաւատեանց հետ միացումը կրօնական այնպիսի մեծ նշանակութիւն ունեցող գործ մ՚եղաւ։ Հերձուածն արդէն բուն իսկ կաթոլիկ հասարակութեան մը մէջ ծագած էր, և ուշագրաւ բանը չէ թէ անցեալ տարի հերձուածին բարձումն էր, այլ կաթոլիկ հասարակութեան մը մէջ այնպիսի հերձուածի մը յառաջ կարենալ գալն և իբր քսան տարի տեւելն։ Այդ իրողութիւն ցոյց տուաւ թէ իւր միութեամբ և կարգապահութեամբ պարծող Հռոմայ Եկեղեցին եւս ա՛նչափ դուրկ է միութենէ և կարգապահութենէ որ իւր անդամոց թիւը չէ թէ [illegible] կարող կանգնել [illegible] Հայաստանի [illegible] և Կիլիկիոյ համար։ Եւ ո՞վ կրնայ զարմանալ որ երբ Լեւոն ԺԳ նոր իմն Լուսաւորչի դեր կուզէ ստանձնել Հայոց նկատմամբ, սոքա զայրոյթով մերժեն այնպիսի յաւակնութիւն մը։

Վատիկանի Թերթը ժամանակիս ուշագրաւ երեւոյթներէն մին կը համարի՝ այն յառաջդիմական գործողութիւն որով Արեւելից և Արեւմտից քաղաքակրթութիւնը տակաւ կը ձուլուին իրարու հետ։ Այս ստոյգ է։ Բայց ի՞նչ իմաստ է հետեւցնել աստի թէ Արեւելից և Արեւմտից Եկեղեցիք եւս պարտին ձուլուիլ միմեանց հետ։ Քաղաքակրթութիւնն յառաջդիմական բան մ՚է, այսինքն՝ էապէս փոփոխական է։ Իսկ Եկեղեցին աւանդական է լոկ, այսինքն՝ էապէս անփոփոխ։ Եկեղեցի մը ո՛րչափ աւելի աւանդական է, այսինքն՝ ո՛րչափ աւելի հաւաձան է առաջին դարուց Եկեղեցւոյն, ա՛նչափ առաւել յարգի է։ Քաղաքակրթութեան նորագոյնն, իսկ Եկեղեցւոյ հնագոյնն են յարգի։ Կարելի չէ մեր Եկեղեցին թողուլ և ուրիշ Եկեղեցւոյ մը յարել բայց եթէ [illegible], որուն դէմ այնքան սրտայարմար բողոք մը կը բառնար մեր Երեկի Թուով Դեր։ Սրուանձտեանց Եպիսկոպոս։ Այսօր արեւելեան ազգեր կը խոստովանին թէ արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը մեծամեծ և արդիւնաւոր առաւելութիւններ ունի արեւելեանին վրայ, և հետեւապէս յառաջդիմական ձգտում մ՚է այն որ արեւելեան քաղաքակրթութիւնը տակաւ կը ձուլէ արեւմտեանին հետ։ Բայց արեւմտեան քաղաքակրթութեան այս առաւելութիւնն ընդունող Հայերս չենք ընդունիր և չենք ընդունած բնաւ թէ Հռոմայ Եկեղեցին առաւելութիւններ ունենայ մեր Եկեղեցւոյ վրայ։ Ասոր հակառակն աւելի ճիշդ է անշուշտ, քանի որ Հայաստանեայց Եկեղեցին, Հայոց մէջ ծնած և սնած, Հռոմայ Եկեղեցիէն անհունապէս աւելի օգտակար է հայ ազգին։

Վատիկանի Թերթը կըսէ թէ հայ կաթոլիկ հասարակութիւնը պառակտող հերձուածին բարձումը մեծ յոյս կը ներշնչէ թէ Արեւելքն ընդհանրապէս և հայ ազգն ի մասնաւորի պիտի փութան դիմել Հռոմայ Եկեղեցւոյն ծոցն։ Հ՞արկ է ապացուցանել թէ այս յոյսս շատ խախուտ հիման վրայ հաստատուած է։ Խնդրոյն տեղեակ ոՐ Հռոմէականը կարող է պնդել թէ Հայկահաւատեանց Հաւատեանց հետ միացումը կրօնական այնպիսի մեծ նշանակութիւն ունեցող գործ մ՚եղաւ։ Հերձուածն արդէն բուն իսկ կաթոլիկ հասարակութեան մը մէջ ծագած էր, և ուշագրաւ բանը չէ թէ անցեալ տարի հերձուածին բարձումն էր, այլ կաթոլիկ հասարակութեան մը մէջ այնպիսի հերձուածի մը յառաջ կարենալ գալն և իբր քսան տարի տեւելն։ Այդ իրողութիւն ցոյց տուաւ թէ իւր միութեամբ և կարգապահութեամբ պարծող Հռոմայ Եկեղեցին եւս ա՛նչափ դուրկ է միութենէ և կարգապահութենէ որ իւր անդամոց թիւը չէ թէ [illegible] կարող կանգնել [illegible] Հայաստանի [illegible] և Կիլիկիոյ համար։ Եւ ո՞վ կրնայ զարմանալ որ երբ Լեւոն ԺԳ նոր իմն Լուսաւորչի դեր կուզէ ստանձնել Հայոց նկատմամբ, սոքա զայրոյթով մերժեն այնպիսի յաւակնութիւն մը։

«Ժողովրդով, որը երեւակայութիւնը լի է մեծամեծ յիշատակով, և որ իւր պատմական գոյութեան մէջ կ՚ամփոփի իբրեւ մասնաւոր կեանքի մ՚ընտանի վառարանին մէջ, Հայաստան Արեւելից ամենէն աւելի գրաւիչ եւ ամենէն աւելի գեղեցիկ երկիրներէն մին է։ Տերութեանց այդ երկրին տիրելու և հոն ազդեցութիւն ի գործ դնելու համար մղած պայքարը ցոյց կուտայ թէ Հայաստան ո՛րչափ կարեւոր դիրք մը բռնած է երկուց քաղաքակրթութեանց սահմանին վրայ։» Ասոնք ազէկ։ բայց եթէ կը յուսացուի այսպիսի գեղեցիկ խօսքերով Հայերը կաշառել, նոր պատրանք մը կը բարդուի պապական պատրանքներու երկարագոյն շարքին վրայ։

Մոնիթէր շատ կ՚ուրախանայ որ Լեւոն ԺԳ Հայոց պէս պատմական ազգի մը հետ Պատուութեամբ խօսելու ձեռնարկելով յաջողած է Պատուութենէն փաստեր յառաջ բերել, ապացուցանող նախնի Հայոց յարու�ն Հռոմայ Աթոռոյն։ Արեւելքի ընթերցողը տեսան այդ կարծեցեալ պատմական փաստերուն արժէքն, և աւելին գուցէ տեսնեն, եթէ վերնան մեր կամքէն անկախ բարձրագոյն պատճառներն որոնք առ այժմ ընդհատուած է լրագրոյս նախորդ երկու շաբթուան թիւերով հրատարակեալ պատմական յօդուածոց շարքը։ Բայց արդէն գրուածներն ալ լիովին կը բաւէին յօդս ցնդեցնելու Լեւոն ԺԳի կոնդակին պատմական մասը։

Մոնիթէր դը Ռոմ կարեւորագոյն կը համարի Լեւոն ԺԳի կոնդակին ա՛ն պարբերութիւնն յորում Պապը կը յայտարարէ թէ պիտի յարգէ Հայաստանի օրինաւոր առանձնաշնորհումներն, այսինքն ծէսերն, արարողութիւններն, և այլն։ «Այս խոստումն է, կըսէ Վատիկանի Թերթն, այն լծակն որ [illegible] բառասայ [illegible] ստուար զանգուածներն», այսինքն՝ բովանդակ հայ ազգն այդ պապական խոստման ապաւինելով պիտի դիմէ Հռոմայ Աթոռոյն գիրկն։ Սիրէ յոյս, Քանի որ Մոնիթէր կ՚ընդունի թէ Հայոց միտքը լի է պատմական յիշատակներով, այնչափ մոռացկո՞տ կը կարծէ զմեզ որ չկարենանք յիշել թէ առաջուան Պապերն ալ այն տեսակ խոստումներ տուին մեր մոյորեալ հայրերուն, որք հրապուրեցան, և իրենց սխալն իրենց ազգութեան կորուստովն իսկ տուժեցին ապա։ Սովորաբար Պապականութիւնն Հայոց մէջ կը մտնէ հայադէս արարողութեամբ, բայց ի վերջոյ է լատինականութիւն կը յանգի։ Եթէ կ. Պոլսոյ Հայ-Հռոմէականք աւելի կամ նուազ հայածէս են, Վիեննայի վանքին մէջ մատուցուած պատարագը լատինածէս է, և Եւրոպեան գաղթականութեանց մէջ Հայ-Հռոմէականք սովորութեամբք և գաղափարներով քիչ քիչ լատինականութեան յարելով է որ ի վերջոյ հայ ազգութենէն ալ օտարացան։ Այս մասին շատ սրտաշարժ ազդարարութիւն մը կը պարունակէր Կրօնական Ժողովոյ Շրջաբերականն, որոյ ընթերցումն այս կիւրակի բիւրաւոր Հայեր լսեցին Կ. Պոլսոյ բոլոր եկեղեցեաց մէջ։

«Բացատրեցէ՛ք, թէ՝ Ունիթոռներու ձեռքով, թէ՝ Կիլիկեցւոց յարաբերութեամբ ի՞նչ ծանր ծանր վտանգներ կրած է մեր Ազգը Պապերու երեսէն։ Արտասուելով յիշեցէք Լեհաստանի քառասուն հազար տունէն աւելի ընտիր ընտիր Հայոց կորուստն, զորս իւր եկեղեցին ուրացող հիսել Հայ-Պապական եպիսկոպոսի մը ձեռքով անագորոյն հնարքներով կորզելով իրենց մայր եկեղեցիէն տարաւ ի փարաս Հռոմայ, որոց խոստացեր էր, որպէս այժմ կը խոստանայ, ժամանակին Պապութիւնը պատուով պահելու Հայոց ծէսն, լեզուն, մատեանը, և այլն։ այլ աւա՜ղ, անհետացաւ այն ամենայն և կորեաւ այնքան բիւրաւոր Հայոց յիշատակին և սեղանեան հետ։»

Մոնիթէր դը Ռոմ սապէս կը վերջացնէ իւր յօդուածը.

«Ցիեէլոն, Աստուածայայտնութեան վրայ իւր գեղեցիկ քարոզի մէջ, եռանդալից խօսքերով կը գովաբանէր Արեւելքը, մարգարէանալով թէ այս դասական երկիր եթէ անգամ մը շարժիլ սկսի, շքեղ ապագայ մը պիտի ունենայ։ Արեւելք այսօր կը շարժի։ վաղը մեծ պիտի լինի։ Հռոմայ հետ բաժանումն անչարժութեան դատապարտած է զԱրեւելք։ Հռոմայ ծոցը վերամուտը թարմ կեանքով և շողշողուն անմահութեամբ պիտի լնու զԱրեւելք։»

Ցիեէլոնի խօսքին և Վատիկանի Թերթին անտի հնչած եզրակացութեան մէջ ո՛և է կապակցութիւն չենք տեսներ։ Արեւելք գեղեցիկ ապագայ ունեցող երկիր մ՚է, հրճուանօք կ՚ընդունինք և մանաւանդ կը յուսանք դայս։ Բայց այդ գեղեցիկ ապագայն Հռոմէ՞ն պիտի ստանայ։ Հռոմ ինք ի՞նչ ապագայ ունի որպէս զի կարենայ արեւելեան ազգաց խոստանալ շողշողուն ապագայ մը։ Ի՞նչ թիւր, ի՞նչ ձրի խօսք՝ ըսել թէ արեւելեան ազգեր Հռոմէն [illegible] Մեր Հռոմայ հետ միացած չէինք որպէս զի յետոյ բաժնուած լինինք, եւ այդ փաստ մեզ համար չի զօրեր անշուշտ։ Բայց Եւրոպիոյ կորովալից ազգաց ամենէն նշանաւորը երբեմն Հռոմայ հետ միացեալ էին, և Հռոմէն բաժնուելէ ի վեր և ճշդիւ Հռոմէ բաժնուելունն շնորհիւ «թարմ կենօք և շողշողուն անմահութեամբ լցան», այսինքն՝ յառաջդէմ, զարգացեալ, բարեկեցիկ, ուսեալ և յուսալից ազգեր եղան, մինչ պապական կղերին ազդեցութեան ներքեւ մնացած ազգերն, ինչպէս են Սպանիա, մասամբ իւրը Իտալիա և հարաւային Ամերիկայի երկիրը իրաւունք անչարժութեան դատապարտեցան։ Եւ Ֆրանսայի յառաջդիմութիւնն ալ Հռոմայ լուծը թօթափելուն ուղղակի համեմատութեամբն եղաւ։ այսինքն՝ երբեմն Կալիքանեներուն օրով մասամբ թօթափելով և 1789ի Յեղափոխութենէն ի վեր ալ իւր Ազատամտց եւ իւր Հանրապետականց շնորհիւ բոլորովին մերժելով պապական կղերին լուծը, Ֆրանսա ճշդարտապէս լցաւ «թարմ կենօք և շողշողուն անմահութեամբ»։ Ի մի բան, Հռոմայ Աթոռէն բաժնուած ամէն ազգ շնորհքով ազգ եղաւ ամէն կերպով։ իսկ Հռոմայ լուծին տակ մընացած ազգերն ա՛նչափ միայն յառաջդիմեցին որչափ թեթեւցուցին այդ լուծ, որչափ մերժեցին Վատիկանի և պապական կղերին ձեռնձգութիւններն։ Ա՛յս է պատմական ճշմարտութիւնն, ըստ կարի հակիրճ բացատրուած, և այս ճշմարտութեան միտ դնելով է որ մեր Հայերս համոզուած ենք թէ մեր ո՛չ ներկայ բարօրութիւնն ո՛չ ալ ապագայ բարգաւաճումը չի պահանջեր բնաւ Հռոմայ Աթոռոյն հետ միանալու անհաւատալի յիմարութիւնը գործել։

Աւելին քան զայս գրելու կը յուսանք թէ զմեզ չի հարկադրեր Մոնիթէր դը Ռոմի ուշիմ խմբագրութիւնը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԼՊԱՆԻԱ. Պապական գործիչներու սիրելի փաստերէն մին է թէ՝ Տէրութիւնը նպաստելով կաթոլիկութեան տարածման՝ իւր բարգաւոյն շահուց պիտի ծառայէ. որովհետեւ կաթոլիկութեան մէջ ազգութիւն չի մտներ, և կաթոլիկ ժողովուրդը, ազգային ձգտումներ չունենալով, աւելի հաւատարիմ կը լինին տիրող իշխանութեան։ Այս տղայական փաստ քանիցս հերքուած է։ Եւ ինչ որ այս միջոցիս տեղի կ՚ունենայ կաթոլիկ Միրտիթներու երկրին մէջ, գործնական հերքում մը կուտայ այդ լեղուն գործածող քաղաքագէտներուն։ Ծանուցեալ իրողութիւն մ՚է թէ Միրտիթները նորէն խռովեալ վիճակի մը մէջ են, և կայս. Կառավարութիւնն հարկադրեալ է միջոցներ ձեռք առնուլ հանդարտութիւնը վերահաստատելու այս անհանգարտ ժողովրդեան մէջ, որ օտար գործակալներու խօսքին խաբ[illegible] կառավարական Փրէֆ լրագրին իւր սեպտ. 9 թուով կը յայտարարէ թէ Միրտիթներու վիճակին Այպանիոյ նոր կուսակալին կողմէ խաղաղացումն յուսալի է, որպէս զի պուլկարական և մակեդոնեան գործերուն վրայ չբարդուի միրտիթական կամ ալպանիական գործ մը, որուն կրնան քիչ շատ հետաքրքրուիլ Օսմ. կայսերական Կառավարութենէն դատ ուրիշ քանի մը Տերութիւններ ալ, օրինակի համար Յունաստան, Իտալիա և Ռուսիա։

ԵԳԻՊՏՈՍ. Ալեքսանդրիա, 5 սեպտ. առ Թ.ոյդ. —Կը կարծուի թէ Յակոբեան Արթին փաշա երկաթուղեաց Վարչութեան եգիպտացի Տնօրէն պիտի անուանի, փոխանակ հանգուցեալ Թագուր փաշայի։ Արթին փաշայի անուանումը պահարակել կամ ջնջագովել դժուար է։ Արթին փաշա Եգիպտոսի Կառավարութեան ծառայող ամենէն ուշիմ պաշտօնեաներէն մին է, և արժանի է երկաթուղեաց Տնօրէն անուանուելու, որ իրեն պիտի բերէ թռչակի յաւելում մը։ Բայց իւր ընդհանուր տաղանդէն ու կարողութենէն զատ մասնաւոր յարմարութիւն մը չունի այս պաշտօնի, և բաց ասոնց, երկաթուղեաց Տնօրէն անուանուելովն, հանրային կրթութեան նախարարութիւնը պիտի զրկուի յարմարագոյն անձի մը ծառայութենէն։ (Արթին փաշա եգիպտոսի կրթական նախարարութեան խորհրդական է։) Կը վախնամ թէ Արթին փաշային առաջադրեալ պաշտօնափոխութիւնն իւր արժանեաց ճանաչման արդիւնք չէ, այլ կրթական նախարարութենէն Ֆրիստոնեայ մը բառնալու դիտաւորութեան վերագրելի է, որով կրթական պաշտօնարանն, Այլ Մուդարէք փաշայի բացարձակ ոնօրինութեան ներքեւ, քառասային տգիտութեան վիճակի մը մէջ պիտի իյնայ։»

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Ցիւրիխ, 4 սեպտ., առ Թ.ոյդ.— Պ. Քրուպ 50,000 մարք նպաստ զրկեց այն հանգանակութեան, որ այս միջոցիս մեծամիութեամբ կը կատարուի Էմին փաշային օգնութիւն հասցնելու առերեւոյթ նպատակաւ։ Կ՚ըսեմ առերեւոյթ նպատակ։ զի ծանր կասկածներ կան թէ ի հասարակածային Ափրիկէ գերմանական երկրախոյզ մարմին մը զրկելուն նպատակը Տքթ. Շնիֆէրի (Էմին փաշայի) օգնութիւն հասցնելէ տարբեր բան մ՚է։ Ասոր գերմանական ակմբոց մէջ տիրող գաղափարն է թէ Էմին փաշային ձեռք կարկառելու համար ճամբայ ելնելով, Պ. Սթէնլի ևս գաղտնի նպատակ մ՚ունէր՝ նոր երկիրներ գրաւելու յօգուտ Անգլիոյ, և հետեւապէս Գերմանը կը խորհին թէ ժամանակ է փոխարինութիւն մը ձեռք բերելու աշխատիլ, իրենց ազդեցութիւնն ևս քան զևս ընդարձակելու համար Ափրիկէի այն քիչ ծանօթ մասանց մէջ։ Այսպէս Էմին փաշային նպատակաւ հանգանակաւ կազմեալ գերխորհրդաւոր բան մ՚ունին և պէտք է աշխարհի հսկողութեամբ մը դիտել անոր ամեն արարքը։ Գերման հասարակութիւնը ջերմ փափաք կը ցուցնէ այս մասնախմբին նպատակին և գործողութեան միջոցներուն վրայ մանրամասն տեղեկութիւն ստանալու։ բայց մասնախումբը լռութեամբ կը գործէ։

Սոֆիա, 7 սեպտ. — Պուլկարիոյ եւ Սերպիոյ միջեւ առեւտրական դաշնագրի մը վրայ բանակցելու համար Պուլկարիոյ կողմէ պատուիրակ կարգեցաւ Պ. Զլեէթքով, անուղղակի տրոց վարչութեան տնօրէնը։ —Բ. Դրան կողմէ արտայայտուած փափաքին համեմատ, պուլկար կառավարութիւնն Օննիկ պէյին հաղորդեց Պրեկովայի սահմանագլխի խնդրոյն վրայ Սերպիոյ հետ գոյացեալ կարգադրութեան մանրամասնութիւնները։

—Լոնտոն, 7 սեպտ. —Թ.ոյդ կը ծանուցանէ Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ միջև նոր վէճ մը, Սերպիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ առեւտրական դաշնագրոյ մը կնքման առթիւ։ որովհետեւ Պուլկարիա չընդունիր որ Բ. Դուռն իրաւունք

—)(15)(—

ԹԵՐԹՕՆԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՍԷՐԺ ԲԱՆԻՆ

Եւ դառն արտասուք հոսեցան իւր դիմաց վրայ, սիրելով իւր ճնշեալ սիրոն։ Ինկաւ աթոռի մը վրայ, և պահ մը, իւր վիշտը չկարենալ զսպելու դառն գոհունակութիւնն ունեցաւ։ Միշլին, առաւել ևս կարեկից անոր յուսահատութեան քան զոր չէր եղած անոր յանդիմանութեանց, մտածեցաւ նմա եւ ժանեկազարդ թաշկինակովն ճակատը սրբեց։ Իւր սպիտակ ձեռքը երիտասարդին աերեին մատեցաւ, որ կատաղաբար համբոյր մը դրօշմեց անդ, խածուածքի մը չափ սաստիկ։ Ապա, այս գործէն իսկ ոգեւորեալ, մոլեգին աչօք ոտքի ելնելով, բազկացը մէջ առաւ մանկամարդ աղջիկը։ Միշլին ձայն չհանեց։ Հանդարտ և համաձայնակ Բիէռը դիտեց ետ ետ քաշուելով, որպէսզի խոյս տայ անոր անցագ շրթանց հպումէն։ Այս ակնարկը բաւական եղաւ։ Զինքը գրկող բազուկները քակուեցան և Բիէռ յետս ընկրկելով, մանկիկ

—Ներողութի՛ւն։ կը տեսնես թէ խելքդ կը թռցնեմ։

Ապա ձեռքը ճակատին տանելով, իբր թէ յոգի մտածումի մը վանելու համար։

—Այսպէս, անդառնալի՞ է։ կը սիրե՞ս զինքը։

—Այնքա՛ն որ այս վիշտը կը պատճառեմ քեզ, այնքա՛ն որ ո՛չ մէկումը պիտի լինիմ եթէ իրենը չլինիմ։

Բիէռ վայրկեան մը խորհեցաւ, ապա իւր որոշումը տալով։

—Ուրեմն ազատ ես, ըսաւ, խօսքդ քեզ կը դարձուցեմ։

Միշլին յաղթական ճիչ մը արձակեց, զոր լսելով դժգունեցաւ նա որ իւր նշանածն եղած էր։ Զղջաց որ չէր գիտցած լաւագոյնս ծածկել իւր ուրախութիւնը, և Բիէռի մերձենալով։

—Ըսէ՛ թէ կը ներե՞ս ինձ։

—Կը ներեմ։

—Բայց դեռ կ՚արտասուես։

—Այո՛, կ՚արտասուեմ կորուսեալ երջանկութեանս վրայ։ կարծեցի թէ սիրուելու լաւագոյն միջոցը սիրուելու արժանի ըլալն էր։ Խաբուեր եմ եղեր, արիաբար պիտի քաւեմ սխալանքս։ Ներէ՛ իմ տակաւութեանս և հաւատա՛ որ ինձմէ աւելի անկեղծ և անձնուէր բարեկամ չպիտի ունենաս բնաւ։

Միշլին ձեռքն անոր կարկառեց և քաղցրաժպիտ ճակատը մերձեցուց երիտասարդին շրթանց։ Սա, դանդաղաբար, եղբայրական համբոյր մը դրոշմեց, որ ջնջեց հեռքն այն կիսոչիչ-հաճոյքին զոր պահ մը առաջ խլած էր։

Մի և նոյն վայրկենին, տան մէջ, հընչիւն ձայն մը թնդաց, թէև հեռաւոր, որ Բիէռի անունը կուտար։ Միշլին դողաց։

—Մայրս է, ըսաւ։ Զգեզ կը փնտռէ։ Մնաս բարով և բիւր չնորհակալիք հոգոյս խորէն։

Եւ թեթեւաքայլ, նորաբողբոջ եղրեւանեաց պուրակին ետին նետուելով, Միշլին աներեւոյթ եղաւ։

Բիէռ, մեքենաբար, դէպ ի տուն ուղղուեցաւ։ Վեր ելաւ մարմարեայ սանդուղին հինգ աստիճաններէն և սրահը մտաւ։ Դուռը գոցելու պահուն, տիկին Տէվառէն երեւցաւ։

Ե

Տիկին Տէվառէն Լուվրի Պանդոկը գընացած էր առանց վայրկեան մը կորսնցուցանելու։ Վճռական լինելու պէտք կար։ Մէն մի վայրկեանը ժամ մ՚էր։ Իրեն համար ամեն բանէ աւելի պէտք եղածն էր գիտնալ թէ իւր աղջկան նշանածը մտային ինչ արամադրութեան մէջ կը հանդիր ի Բարիզ։ Այն նամակն որ ամարդաբար յայտնած էր նմա ճշմարտութիւնն, արդեօք երիտասարդին միտքը դրդռա՞ծ և անոր կամաց բոլոր զօրութիւնը գըրգռած էր։ Արդեօք մաքառելու պատրաստ կը ներկայանար, թէ ո՛չ մրցակցի մը հետ ճակատ առ ճակատ գտնուելու լուրն ընդհեալ և վարանոտ վիճակի մը մատնած էր զինքն։ Եթէ գտնէր զնա վստահալից եւ աներեւիւղ, ո՛չ այլ ինչ կը մնար իրեն ընել բայց եթէ վիճիլ միահաղոյն գործողութեան մը յատակագծին վրայ որուն նպատակը լինէր հեռացնել այն յանդուգն ընտրելին որ թեկնածու էր Միշլինի ձեռաց։ Իսկ եթէ գտնէր զնա վհատեալ և իւր անձին վրայ իսկ տարակուսող, հաստատապէս մտադրած էր հաղորդել նմա այն հակառակութիւնն որ կ՚ոգեւորէր զինքը Սէրժ Բանինի դէմ և բանադատել զնա որ մրցումն ընդունի։

Ճանրան, իւր առարկութիւնները կը պատրաստէր, և անհամբերութենէն բորբոքած, մտովի առաջ կ՚անցնէր այն սրընթաց երիվարէն որ կը տանէր զինքը Դիւլբրիի վանդակորմին երկայնութեամբ, դէպ զի Լուվրի պանդոկն։ Իւր խոկմանց մէջ ընկղմած, չ՚տեսաւ

ունենայ մասնակցիլ այս դաշնագրոյ վերաբերեալ բանակցութեանց։

—Քիրնէրդրէյ, 7 սեպտ. —Ի հարաւային Ռուսիա Զարին հրամանաց ներքեւ կատարելի ռազմափորձերուն պիտի մասնակցին 70,000 զօրքեր։ — Նէվչ Վրեմիա կ'իմանայ թէ մեծ ապատմութիւն մը ծագեր է Աֆղանստանի հիւսիսակողմը։

—Պերլին, 7 սեպտ.—Նայիմայ Զայդունգ կը հաստատէ թէ որոշուած է Գերմանիոյ նաւային զօրութեան վրայ կարեւոր յաւելումներ ընել և Հիւսիսային և Պալտիկ ծովերուն միջեւ ջրանցի մը շինութիւնները աշխատութիւններն լաւապէս վարել։

—Լոնտոն, 7 սեպտ.— Սանդրոյ աշխարհի համար յոյժ վտանգաւոր ցոյց կուտայ մոսքովեան զօրութեան յարաճուն ընթացքն, և կը պախարակէ Պիզմարք Իշխանին քաղաքականութիւնն, որ անտարբեր է Ռուսիոյ փառասիրական ձգտումներուն։

—Պեռլին, 8 սեպտ. —Նաթալի թագուհւոյն ծննդեան տարեդարձին առթիւ կառավարութիւնն զգուշական խիստ միջոցներ ձեռք առաւ։ Արմատական Օֆ։ լրագրոյ խմբագիրը ձերբակալեցաւ։

—Սերպ կառավարութիւնն արգիլեց Նաթալի թագուհւոյն տարեդարձին առթիւ հանդէսներ կատարելն։ Ասոր հակառակ շատ մը գաւառային կեդրոններու մէջ պատրաստութիւններ կատարեցան արժանապէս տօնելու այս տարեդարձ։ Ոստիկանութիւնն ամէն արճաքաններն և զբօսարանները փակեց Պելկրատի մէջ, և հրամայեց որ դրօշներով չզարդարուին տուներն և լուսավառութիւնք չլինին։

—Հռոմ, 8 սեպտ. —Պատերազմական նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Տէպէպ (որ անցեալներն Իտալացւոց վրայ յաղթութիւն մը տարած էր,) սեպտ. 2ին յարձակեցաւ Բէրէն բերդին վրայ, բայց 50 մարդու կորուստ կրելով ետ մղուեցաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ. ԱԶԳՈՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովոյ Դ. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ, 2 Սեպտեմբեր, ի Մայր-եկեղեցւոյ Գում-Գապուի։

Առեանը պիտի բացուի ժամ ճիշդ ԺԱ. կը հրաւիրենք Ազգ. Երեսփոխանները որ հաճին ներկայ գտնուիլ։

Մնանք աղօթարար

Պատրիարքական Տեղապահ
ՍԻՄԷՕՆ ԱՐՔԵՊՍ. ՍԵՖԵՐԵԱՆ

29 Օգոստ. 1888

ՕՐԱԿԱՐԳ

Վաւերացումն Նորընտիր Երեսփոխանաց։ Արենագրէր
Մ. Ե. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

Պատրիարքական Դեր. Տեղապահ Սրբազանը Գոնեաի ազգային վարչութեան հաղորդեց Դատական և Կրօնական գործոց Վսեմ. նախարարին պաշտօնագիրն որով Գոնեաի ազգանոց կողմէ եղած բարեմաղթութեանց առթիւ Վեհ. Սուլթանի բարձր գոհունակութիւնն և առ Գոնեաի ազգայինս ուղղեալ կայս. բարեւները կը հաղորդէր։ Ն. Գերապատուութիւն միանգամայն յանձնարարեց որ եկեղեցւոյ բեմէն ժողովրդեան հաղորդեն Ն. կ. Վեհափառութեան գոհունակութիւնն և կայս. բարեւները։

Պատրիարքական Փոխանորդ Դեր. Գէորգ Ծ. վարդապետ Իւթիւճեան այս առաւօտ Պէօյիւքտէրէ երթալով ներկայ գտնուեցաւ այն գոհաբանական աղօթքին որ Ռուսիոյ Աղեքսանդր Գ. կայսեր անուան տարեդարձին առթիւ տեղի ունեցաւ Ռուսական դեսպանատան մատրան մէջ։

Պատրիարքական Գեր. Տեղապահ Սրբազանն և Քաղաքական ժողովոյ դիւանն յառաջիկայ հինգշաբթի առաւօտ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ պիտի գումարին ուսումնասիրելու համար ժողովոյ օրակարգին մէջ գտնուած խնդիրներն։

Եգիպտական լրագիրը կը ծանուցանէն թէ Թագուոր փաշա Ցակոբեանի թոռած հարստութիւնը կը հասնի 170 հազար ոսկւոյ զոր կտակած է իւր որդւոյն։ Հանգուցեալն ի մէջ այլոց, 500 ոսկի կտակած է Աղեքսանդրիոյ հայոց եկեղեցւոյն։

Գ. Դաւիթ Քալանթարեանց հրաժարական տուած է Սամաթիոյ Ս. Սահակեան վարժարանի մէջ վարած պաշտօնէն և ի մօտոյ Տրապիզոն պիտի ուղեւորի։

Հրոնական ժողովոյ շաբաթական նիստը տեղի պիտի ունենայ վաղը, չորեքշաբթի ի Պատրիարքարան։

Երէկ, միջօրէին, չբեղ հանդիսիւ կատարուեցաւ ի Պէշիկթաշ Մեծ. Մաքսուտ էֆէնտի Սիթուենեանի ամուսնութիւնն ընդ Օր. Վիքթորիա Մանուէլեանի, պսակադրութեամբ Գեր. Գարեգին եպիսկոպոսի Սրբուանձտեանց և կնքահայրութեամբ Մեծ. Զենոբ էֆէնտի Հիսարլեանի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆՈՒՆՔ

Կարնոյ Խնուս գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Քիրի Նախիին գայմագամ Իսմայիլ պէյ։

Նոյն Նահանգին Դերջան գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Նիբսարի Նախագահ գայմագամ Օսման Շէվգը էֆէնտի

Նոյն Նահանգին Քիրի գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ալի Ռիզա էֆէնտի։

— —

Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ Նիկոմիդիոյ էվղաֆի հաշուակալ Մահմուտ Նէֆիմ էֆէնտիի։

— —

Առաջին կարգի Շէֆգաթի պատուանշան տրուեցաւ Հալիմ փաշայի երկու աղջկանց։

— —

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆՈՒՆ

Ֆրանսական կառավարութիւնը Պարոն Լէյբոնի պատուանշանին երկրորդ աստիճանը Նուիրած է Պրիւսէլի օսմանեան դեսպանատան զինուորական կցորդ Շերիֆ պէյի, որդի արտաքին գործոց Նախարար Սալիխ փաշայի։

— —

ՍԸՐ ՃՈՆ ԲԻՆՏԷՐ

«Իսդէրն Թէլէկրաֆ Քօմբէնի» ընդծովեայ հեռագրական ընկերութեան տնօրէն Սըր Ճոն Բինտէր ուրբաթ առաւօտ Սէյամլրքէն յետոյ պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու։ Արքորդապետ Միւնիր փաշա կայսերական դահլիճն առաջնորդեց զՍըր Ճոն Բինտէր, որում կ'ընկերանար ընկերութեան գլխաւոր պաշտօնեայներէն Գ. Վէռ Վէռ. Ն. Վեհափառութիւն ընդունելով զՍըր Ճոն Բինտէր, բարի գալուստ մաղթեց նմա և յայտնեց թէ հաճութեամբ կը յիշէր նորա առաջին այցելութիւնն ի Երլսրդ եւ թէ ուրախ էր վերստին տեսնելով զնա իւր մայրաքաղաքին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ երկարօրէն խօսակցիլ նորա հետ, հետաքրքրութեամբ ունկնդրելով այս տեղեկութեանց զորս անգլիացի տնօրէնն հաղորդեց ընդծովեայ հեռագրաց վրայ, և յաւարտ ունկնդրութեան բարեհաճեցաւ ծանուցանել թէ առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան կը շնորհէ նմա եւ երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ առ Գ. Վէռ Վէռ.

* * *

Սըր Ճոն Բինտէր կայս. պալատէն եղեալով, իւր Մէյտ զբօսանաւը գնաց ուր հրաւիրած էր հեռագրական վերատեսուչ հասան Ալի էֆէնտին, այդ վարչութեան ընդհ. քարտուղար Մելքոն էֆէնտին, Բերայի հեռագրատան տնօրէն Անդոնիատէս էֆէնտին և այլ գլխաւոր պաշտօնատարներ։ Հասան Ալի էֆէնտի չկրցաւ ներկայ գտնուիլ այն սեղանին զոր Սըր Ճոն Բինտէր տուաւ ի Պէշիւքտերէ։ Սեղանին վրայ Իսդէրն Թէլէկրաֆի տնօրէնը բաժակ առաջարկեց Վեհ. Սուլթանին կենաց և Անթօնիատէս էֆէնտի՝ Թագուհւոյն կենաց։

Սըր Ճոն Բինտէր վաղուան համար հրաւէր ուղղած է դեսպանաց և հիւպատոսաց ոմանց ինչպէս նաեւ բաղմաթիւ բարձրաստիճան ընտանեաց՝ իւր Մէյտ զբօսանաւով ծովային պրոտոյտ մը կատարելու համար ի Մարմարա։

— —

ՊԱՂԵՍՏԻՆ

Ռուսիոյ Սինոդին բրօգուրոր Պ. Բօպէտոնօձէֆ պիտի ընկերանայ Սէրկիոս և Բաւել Մեծ—Դուքսերուն ի Պաղեստին։ Այս պարագան քաղաքական—կրօնական հանդամանք մը կ'ընծայէ Ն. կ. Բարձրութեանց այցելութեան յերուսաղէմ ուր ռուսաց վանական հաստատութեանց թիւն և ազդեցութիւնը կ'աճի օր աւուր։ Արդէն, Ռուսիոյ կայսեր եղբարց այցելութիւնն իսկ ինքնին մեծ նշանակութիւն ունի։

— —

ՕՏԱՐ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆՔ

Վսեմ. Տատեան Թարութիւն էֆէնտիի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն որոյ պաշտօնն էր Կ. Պոլսոյ և օսմ. ծովեզերեայ քանի մը քաղաքաց օտար նամակատանց ջնջման խնդրոյն վրայ խորհրդակցել, դիր մը մատուցած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, որով կ'առաջարկէ երկու ամիս եւս, այսինքն մինչեւ Նոյեմբեր 10 (Ն. Տ) երկարաձգել այն եռամսեայ պայմանաժամն որ տրուած էր այդ նամակատանց և որ կ'ապարտէր երէկ, 10 սեպտ. (Ն. Տ)։ Այս նոր պայմանաժամուն պէտք տեսնուած է յաջող ելքի մը յանդեցուցնելու համար այն բանակցութիւններն որք պիտի կատարուին ի Բ. Դուռն կողմէ՝ մասնախմբի մը և աւստրիական ու ֆրանսական դեսպանատանց կողմէ կարգեալ պատուիրակաց միջեւ, անոնց նամակատանց վիճակն համար։ Ցանկնածողովոյ առաջարկն ընդունուած լինելով Մեծ-Եպարքոսին կողմէ, ըստ այնմ պէտք եղած հրահանգները տրուեցան օսմ. թղթատարական վարչութեան։

— —

ՏԷՐՎԻՇ ՓԱՇԱ

Լ. Հերբէր կ'իմանայ թէ Տէրվիշ փաշա Ալպանիա պիտի ղրկուի յատուկ պաշտօնով։ Ն. Վսեմութիւն նախ Սելանիկ պիտի սլգնուորի ուստից պիտի անցնի ի Մանաստիր և Շքոտրա։

— —

ՀԵԼԼԷՆ ԴԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԶՄԻՒՐՆԻՈՅ

Էմբերոյ կը ծանուցանէ թէ Զմիւռնիոյ հելլէն գաղթականութիւնը կը պատրաստուի փառաւոր ցոյց մը ընել ի պատիւ Ֆրանսայի։ Մինչեւ իսկ կը հաւաստեն թէ այս նպատակաւ գաղտնի հանրագրութիւն մը կը պատրաստուի, որ արդէն իսկ կարեւոր գումարներ գոյացուցած է և թէ այս ցոյց անսովոր մեծութիւն մը պիտի ստանայ։

— —

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹՔ

Այս իրիկուն, Աղեքսանդր Գ. կայսեր անուան տօնախմբութեան առթիւ, Պէօյիւքտերէի ռուսական դեսպանատան մէջ չքեղ երեկոյթ մը պիտի տրուի։

Ֆրանսական դեսպանատան մէջ ևս կ'ուզենք մը պիտի տրուի վաղն իրիկուն։

Անգլ. դեսպան Սըր Ուիլիամ Հուայդ շաբաթ գիշեր հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ Սըր Ճոն Բինտէրի և անոր ուղեկցաց։ Սեղանէն յետոյ դեսպանն և իւր հրաւիրեալք իտալական դեսպանատունը գնացին ուր Տիկին Պրանի ծննդեան տարեդարձը կը տօնուէր։

— —

ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ

Ալեքսանդրիայէն կը հեռագրեն թէ Բարձր. Խեդիվը մասնաւոր ունկնդրութիւն մը շնորհեր է նախորդ նախարարապետ Նուպար փաշայի, Ն. Բարձրութեան Ալբոսպայէ յեգիպտոս վերադարձին երկրորդ օրը։

— —

ՆՈՐ ԾՈՎԱՌՄԲԱԿԻՐ ՄԸ

Հինգշաբթի օրը Թէրանէի մէջ նոր շինուած ծովառմբակի մը փորձը կատարուեցաւ ի ներկայութեան Ծովային Նախարար Հասան փաշայի, Ֆէրիդ Սիթարի փաշայի և այլ բարձրաստիճան սպայից։ Այս ծովառմբակիրը շինած են եօթն գերմանացի մեքենագէտներ որք Գերմանիայէ բերուած էին։ Ծովառմբակրի մեքենային շոգւոյ ջերմութիւնը մինչեւ 90 աստիճանի բարձրացուած է։ Ծովառմբակիրը 38½ վայրկեանի մէջ 400 մեդր տեղ ընթանալով հանդերձ շոգին 31 աստիճան ջերմութիւն պահած է։ Գերմանացի գործաւորը այս ծովառմբակիրը 3½ ամսոյ մէջ շինած են։

— —

Պ. ՆԱԶԷԼԻՔ

Պուլկարիոյ երմական նախարար Պ. Նազէվիչ շաբաթ օրը մայրաքաղաքս եկաւ և Օգէյ Եմբերիալ իշխեանեցաւ։ Ի բացակայութեան Պ. Նազէվիչի, երմական նախարարութեան պաշտօնն ևս պիտի վարէ Պ. Սգամպուլոֆ։

— —

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՅ ԱՐԿԱԾՔ

Այս կիրակի իրիկուն ժամը 11ին Թավշանճրքէն մեկնող բեռնաբարձ կառախումբը Մալթէպէի առջեւ ժամանելուն վակոններէ երկուքը ճամբէն ելան երբ դիծը փոխելու գործողութիւնը կը կատարուէին։ Այդ երկու վակոններու ապակիները կոտրելով ճամբորդներէ մին թեթեւ կերպիւ վիրաւորեցաւ և մէկ քանի կանայք նուաղեցան։

—Զմիւռնիոյ Խէրմէտ լրագրոյն մէջ կը կարդանք երկաթուղւոյ հետեւեալ արկածն։

Անցեալ ուրբաթ օր Ալաշէհրէն Զմիւռնիա ուղեւորող կառախումբն, որ կը բաղկանար տասն-վեց բեռնաբարձ և ութ ճամբորդի վակոններէ, երբ Ահմէտլի կայարանին կը մօտենայ Վայրաշարժի ետին կապուած բեռնաբարձ երկրորդ վակոնի անիւն տեղէն կը խախտի, որով վայրաշարժն չկրնալով զայն քաշել ետեւի վակոններն այդ վակոնին կը զարնուին ուժգնապէս։ Բաղխման միջոցին 13 վակոններ կը խորտակուին, բազմաթիւ այծեր կըսպաննուին և մեծաքանակ արմտիք գետնին կը թափին։ Բարեբախտաբար մարդու կորուստ չէ պատահած։

— —

Պ. Տէմէդր Սգուրձայի որդին, Պ. Ալէքսանդր Սգուրձա և Լոնտոնի Ցնոնէլլ Նէոզ լրագրին խմբագիր Պ. Լամբն երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասան։ Այս վերջինը Բերա Օգէյ տը Բէյէդ պանդոկն իջեւանեցաւ։

—Նոյնպէս երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախարար Պարոն Դոնաէլչէֆ՝ Վիլենայէն, աւստրիոյ դօրավար Մոզէր՝ Վիլենայէն և ռուսական դեսպանին որդի Պ. Իվան Նէլիտոֆ՝ Օռէսայէն։

—Այս կիւրակի, Բիւլնիքիոյի մէջ կատարուեցաւ Սամսոնի նախորդ իշխան Ատոսիտէս փաշայի երկրորդ գաւառ Օր. Էֆրոզինիի ամուսնութիւնն ընդ Ուրուզոֆ իշխանին որ Ռուսիոյ ազնուական գերդաստանց մէջն կը պատկանի։ Ռուսիոյ Վսեմ. դեսպանը ներկայ էր հարսանեաց։

—Վառնայի Թղթաբեր Օռտու չոգենաւն ի էկ առաւօտ Պոլսոյ նաւահանգիստը մնած պահուն Տօյմա Պաղչէի բայերն հոսանքէն մղուելով գնաց բախեցաւ օսմանեան Մէրսէ-Պէրը պահակ չոգենաւուն որ Սալը Բաղարի առջեւ կը կենայ։ Օսմ. չոգենաւն բաւական վնասուեցաւ առանց կորստեան և նաւապետին խրիմին քաշէն։

—Հունգարացի երեւելի արեւելագէտ Վանպէրի մայրաքաղաքս եկած է։

—Փիլիպէի բողոքական հովիւ Պ. Թոնժօրոֆի կիր փոքր հիւանդանոց մը հիմներ է այդ քաղաքին մէջ։ Այս բարեսիրական հաստատութեան ծախքը պիտի հոգացուի եղեր Անգլիայէն ղրկուելիք նըպաստներով։

—Անցեալ ուրբաթ առաւօտ ի Գատրգիւղ Մէօհլիբարարի ծովեզրը բաղնիքի մը առջեւէն 15-16 տարեկան գեղջի թուրք աղջիկ մը դիակը գտնուեցաւ։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք անմիջապէս դիակը ծովէն հանելով թաղեցին։ Կատարուած քննութիւններէն հաստատուեցաւ թէ այս աղջիկ, որ Ֆիրուզէ անուն չէրքէս մէ, Հաշուակալութեան դիւանի պաշտօնեայ Աֆթա պէյի սպասուհին է։

Ֆիրուզէ երէք օր է ի վեր անյայտ եղած էր և կրսուի թէ տարաբաղդ աղջիկն ինչ ինչ պատճառներով անձնասպան եղած է։

—Այն աւազակներն, կ'ըսէ Թարէք, որք Պէյոգլայի կայարանին երիւ պաշտօնեայները լեռը տարած էին, ի Գուլկարիա Սամաքօի և Տուսնիցայի կողմերն երեւան ելեր և անցքերը պաշարեր են։ Աւազակները մէկ քանի ճամբորդներ ձերբակալեր և բաւական դրամ յափշտակեր են։ Այդ ձերբակալեալց մէջէն Սամաքօցի Քրիստոֆ անուն փաստաբան մը և Իհթիմանցի Էմին Բէկլիման անուն Ծուրք մը լեռը տանելով ազատ արձակելու համար փրկանք մը պահանջեր են։

—Տասն հատ ծովառմբակիր այս պահս Թէրսանէի աւազանին մէջ կը գտնուին ուր պիտի մաքրուին և պիտի ներկուին։

—Մայրաքաղաքիս աւստրիական դեր հիւպատոսներէն Պ. Նիրոլիչ, որ Ամերիկայի քաղաքներէ մ'ոյն դեր-հիւպատոս անուանուած է, երէկ իւր նոր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

—Միհրալիչ անուն վաղեմի չարագործ մը, որ մարդասպանութեան դէպքի մը առթիւ կը փնտռուէր, երէկ Շիրքէֆի չոգենաւերէ միոյն մէջ թաղուելու մեկնելու ատեն Պէշիքթաշի ոստիկանապետ Հասան փաշայի, որոյ հրամանաւ ձերբակալուեցաւ այդ չարագործն։

—Կիրակի իրիկուն Բերա, Եէնի Զարչը թաղն ոճիր մը գործուեցաւ։ Թոտորի անուն յոյն մը կռուի բռնուելով Զաքքօ անուն իտալացւոյ վրայ հետ, դաշոյնի հարուածով մը գարկաւ սպանեց զնա։ Մարդասպանը թէև փորձեց փախչիլ, սակայն չյաջողելով, ձերբակալուեցաւ ոստիկանութեան կողմէ։

—Ադր. Պոլսէն կը գրեն թէ քաղաքին իտալական հիւպատոսարանի գործակալ Ֆրանսուա Վէնտա՞ սպանը մեռեր է անցեալ ուրբաթ օր և յուղարկաւորութիւնը կատարուեր է մեծ հանդիսիւ։ Հիւպատոսական մարմինը, Հայոց և Յունաց հոգեւոր պետերը, և կուսակալին թարգմանն ու ամէն ազգի խուռն բազմութիւն դագաղին հետեւեր են մինչեւ ի գերեզմանատուն։

—Մկրտիչեան կը գրեն թէ քաղաքին մէջ ծարկասի գէպքեր կը պատահին։ Վերջին ատուրց մէջ այդ հիւանդութենէն բռնուեր են 150 հոգի որոյ եօթը մեռեր են։

—Երէկ առաւօտ ժամ 9ին Սկիւտարէն կամուրջ եկող Շիրքէթի 11 թիւ չոգենաւէն թուրք երիտասարդ մը ինքզինքը ծովը նետեց Գըզ գուլէի առջեւ։ Թէև չոգենաւէն օգնութիւնք հասան, սակայն անկարելի եղաւ ազատել հէգ երիտասարդը։

—Պրուսայի լրագիրը կը պատմէ թէ Պիլէճիքցի վաճառական Ռուբէն աղայի գործակատարն Բազարքէյ գիւղախմբին մէջ զոհ գնացած է ցաւալի դէպքի մը։ Հետեւեալ պարագայից մէջ։ Գործակատարն որ առեւտրական գործի համար նոյն գիւղը ղրկուած էր, պանդոկի մը մէջ կը ննջէր, երբ Մուսթաֆա անուն Բէժիի դէտ մը ձիով նոյն պանդոկի դռնէն ներս կը մտնէ որոյ վրայ կը գտնուէր գործակատարին ննջած սենեակը։ Մուսթաֆա չը կրնալով իւր ձին կեցնել պատին կը զարնուի և իւր ուսին վրայ գտնուած հրացանը կրակ կ'ելնու։ Գնդակը սենեկին տախտակամածն անցնելով գործակատարին ձախ կողէն կը մտնէ եւ միւս կողմէն կ'ելնէ։ Գործակատարն անմիջապէս կը մեռնի։ Ոստիկանութիւնը վրայ հասնելով կը ձերբակալէ Մուսթաֆան։

—Կիւմիւլճինէէն կը գրեն առ Թարէք թէ Բէդաք անուն աւազակ և իւր ընկերք Կիւմիւլճինէի և Գարաաղաճի մասերուն վրայ ժանտարմաներու խումբի մը պատահեր են։ Երկուսաւեր հրազէն պարպուելով աւազակներէ մին վիրաւորուած ձերբակալուեր և ժանտարմաներէ մին սպանուեր է։ Մընացեալ աւազակք խոյս տուեր են։

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏ ՄԸ

Կամ՝ ամաւոր մի քանի օր կարելի է պահել, եթէ ամէն մէկ լիտր կաթի մէջ դրուի 1 կրամ ասիդ պորէ, նիւթ մը որ այսչափ փոքր քանակութեամբ ոչ վնասագաւոր եւ ոչ ալ վնասակար է։

ՔԻՄԻԱՍԷՐՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺՈՒՆՍ ՀԱՎԱՍ

Թուին, 10 սեպտեմբեր

Ուսմերդոյ թագաւորին եղբօր՝ Աւսդի Դքսին և Մարի-Լուդվիգա Նաբոլէոն իշխանուհւոյն ամուսնութեան հանդէսներն սկսան երէկ։

Մատրիտ, 10 սեպտեմբեր

Մեծ և բազմաղէտ ողողում Յանտալուզիա։

Աթէնք, 10 սեպտեմբեր

Բուռն երկրաշարժ մը ծանր վնասներ պատճառեց յեգիոն և շրջակայ գիւղերուն մէջ։ քանի մը անձինք վիրաւորեցան։

Կառավարութիւնն անմիջապէս օգնութիւն ղրկեց։ բայց ասոր ռազմիրայ զօրաց ջոկատ մը ղրկուեցաւ յեգիոն։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 30 օգոստոս

Օսմանեան Թօնսօղիսէ

			Պահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Մինչ. Ս.	Սէրի		16 30
Գիշերային գոյուէլէն վերջը	»		16 30
Բերայի մէջ	»		— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»		16 31
Լաբէրագոյն գին	»		16 31
Նուազագոյն »	»		16 31
Կէս օրին	»		16 31
ԻԹԹԵՐԱԳԻՐ ՏԱՔԹԻԼ			
Երէկ երեկոյ			38 25
Այս առաւօտ			38 25
Կէս օր			38 25
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹԹԵՐՈՒ			
Փոխառութիւն 1858)	Սէրի		25 10
» 1862)			
» 1869)			
» 1863) B	»		15 25
» 1872)			
» 1865)			
» 1869)	»	Ս.	16 31
» 1873)			
ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԱՐԺԵԹԹԵՐ			
Սօսիէթէ Ժենէրալ	Ֆր.	Լ.	4 11
Գրէտիթ Ֆոնսիէր	Ֆր.	»	7 31
Ռանք տը Ֆրանս	»	»	6 25
Ֆոս. Շանսլ է վիլէր	»	»	4 20
Թրամուէյ	»	»	477 ½
Ռուսէրի երկաթուղի	Ֆր.		42 25
Օսմանիէ ... Բրիօրիթէ	»		— —
Բամնէթուզրմ Լաբիսմի	»		116
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՎ			
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	...	100
20 ֆրանքոց	»	...	88 5
Անգլիական ոսկի	»	...	110 36
Բոլ Իմիէքիալ	»	...	91 20
Քրիմկ	»	...	51 20
Ռուպլի թղթագրամ	»	...	8 80
» արծաթ	»	...	76
Ֆիորին	»	...	— —
Ռէճ. արծ. (տարբ.)	»	...	108 10
Վիշնոց	»	...	103 30
Լինոց	»	...	104
Ղէրանիք	»	...	104
Թասպիհ	»	...	12 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 10 Սեպտեմբեր ժամ 3 փայր. 15 երեկոյ

Անգլ. ֆոնսիրսէ			98 3/8
Օսմ. »	Սէրի Դ.	բացուեցաւ	15 1/8
» »	»	գոցուեցաւ	15 7/16
» »	»	Ա.	25
» »	»	Բ.	15 3/4
» »	»	Գ.	15 1/4
Օթոման 1871			86 3/4
Փոխառութիւն 1877			98
Պանք Օթոման			11 7/8
Ռուսական փոխառ. 1873			98 3/8
Եգիպտական միացեալ (Ռիմիթիէ)			85
» առանձին (բրիմիէ մէյ)			10Բ 7/8
Տայրա Սանիէ			80 1/8
Օսմանիէլ (փոխառ. Ռոշիլտ)			103 1/4 (*.)
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %			— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ			25 60

Վիէննա, 10 Սեպտեմբեր ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		121 80
Օսմանեան երկաթուղի		20 40

Բրլին, 10 Սեպտեմբեր ժամ 3 փայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Լանտի 4 ½ %		106 05
» » 3 %		84 47 ½
Օսմանեան բանսիրսէ Սէրի Դ.	բացուեցաւ	15 52 ½
» » »	գոցուեցաւ	15 57 ½
» » »	Բ.	15 60
» » »	Գ.	15 50
Օսմանեան երկաթուղի		48 25
» Լեվանի բամնեթուղթ		— —
Պանք Օթոման		549 37 ½
Գրէտիթ Լիոնէ		635
» Ֆոնսիէ		1372 50
Բամնեթուղթ Լիոնի		1313 75
Սուէզի ջրանցք		2245
Վուլկան 5 % 1877		102 1/4
Իսպանական Լանտի		97 95
Օսմանական (արտաքին)		75 3/8
Եգիպտական միացեալ		433 75
Բրիօրիթէ թիւր		427 50
Հելլենական 5 %		404 37 ½
Զէք (Լոնտրայ) վրայ		25 43

ՐՈՊԷՐԴ ԲՕԼԷԶ

Ռոպէրդ Բօլէզի վերամուտը կ'սկսի յառաջիկայ երկուշաբթի սեպտ. 17 (Ն. Տ.)։ Նոր ուսանողաց ընդունելութեան համար պէտք է դիմել առ Ցնորբէն որ ի Բուսմելի Հիսար։ 2070 1—5

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԻԷՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՑ

Ի Կ. Պոլիս ի Փանկալթի

Վարժարանիս ուսումնական տարին պիտի սկսի սեպտ. 8|17 ին. ամէն աշակերտիկ ուզողները պէտք են այս որոշեալ օրէ ներկայ գտնուիլ։

1—5 2071 ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԵՆԵՏԿՈՅ

Ի ՔԱՂԱՔԵՌՈՆ

Պիտի բացուի ուսումնարանս Սեպտեմբեր 1ին, յորում կը սկսի իւր տարեկան ուսմանց շրջանը։

5—6 2055 ՏԵՍՈՒՉՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ԵՒ ՇՆՈՐՀԱՎԱՌ

ԵՂԲՕՐ ՄԵՐՈՒՄ

Լ. ԵՒՈՆԻ ԺԳ.

ՈՂՋՈՅՆ ԳԻՍՈՒՍՈՒԱՆՑ

Շնորհազարդ եղբայր, ի Միսուս Քրիստոս

Կարդացինք Ձեր Շրջաբերական թուղթն, ուղղեալ յանուն Ս. Ստեփանոս-Պետրոս Ժ. Պատրիարքին Կիլիկիոյ, առ Կղերակաս և առ Հօտն Հայազգի, որ ընդ տեսչութեամբ Նորին Հովուութեան և ընդ հովանեաւ Ձերոյ հոգեւոր իշխանութեան։

Միշտ Շրջաբերականաւ, ի միջի այլոց, յորդոր կը կարդաք և պատուէր կը տաք նաև «Ցանուն Ձեր և Ձեր խօսքով» հրաւիրել Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ զաւակներն, որ «խելամուտ ըլլան և որոշեն հաստատել այն միութիւնն, յորմէ իրենց Նախնիքն հեռացան»։ Առ այս կը յայտարարէք նաև թէ «Պատրաստ էք տարածեալ բազկօք վերադարձեալները դիմաւորելու» և «ընդգրկելու», թէ արդէն Հայք «միտեալ են ճշմարտութիւնն ընդունելու, երբ ճանչնան, և տրամադրեալ են միութեան, երբ իմանան թէ անկէ հեռացած են», և «այս», կըսէք, «պատմութեան բազմաթիւ ապացոյցներով հաստատեալ է»։

Այս բազմաթիւ կարծուած ապացոյցներն ևս կը թուէք Ձեր Շրջաբերականին մէջ, ինչպէս են, Ձեր խօսքով ասենք՝ Գրիգոր Լուսաւորչի ճանապարհորդութիւնն ի Հռոմ և իւր հաւատոց հաւաստիքն Սեղբեստրոս Ծայրագոյն քահանայապետին ներկայացնելն և իւր հնազանդութիւնն մատուցանելն։ 1307ին ի Սիս, 1313ին յԱմանայ գումարեալ ժողովներն։ Կոստանդին Ե. Կաթուղիկոսի պատգամաւորաց ի Ֆլորենտեան ժողովին Եւգինէոս Դ. Քահանայապետին՝ իբրեւ Քրիստոսի փոխանորդին՝ իրենց յարգանքն մատուցանելն և սինոդական Հրահանգագիրն իրենց հաղորդելն և նոցա հլութեամբ և յօժարութեամբ ընդունիլն։ Կիլիկիոյ Ազարիա Կաթուղիկոսի 1585 ապրիլ 10 առ Գրիգոր ԺԳ. գրած թուղթն», միով բանիւ, «նամակներէ և ուխտագնացութիւններէ» իսկ կ'եզրակացնէք որ իբր թէ «ինչպէս Գրիգոր Լուսաւորիչ առ Սեղբեստրոս», նոյնպէս եւ «բազմաթիւ Հայրապետք Հայոց հնազանդութիւն ցուցած են» առ Հայրապետն Հռոմայ և փոխադարձաբար Հռոմայ Հայրապետք «իրենց հայական սիրոյն յայտնի ապացոյցներն երբէք Հայոց վրայն պակաս ըրած չեն», ասպնջականելու համար տեղեր պատրաստած են ի Հռոմ, հայազգի պատանեկաց կրթութեան համար խորհած են ևն. ևն.»։

Այս է ահա՛, Շնորհազարդ Եղբայր, Ձեր Շրջաբերականի համառօտութիւնն, և եթէ աւելի համառօտենք, կը գտնենք, որ Դուք բացարձակապէս կը հրաւիրեք Հայոց Եկեղեցւոյ զաւակներն «ի միութիւն ընդ Հռոմայ Եկեղեցւոյն» և այս միութեամբ «ի հընազանդութիւն Հռոմայ Քահանայապետին»։

Ինչո՞ւ կը հրաւիրեք.—«ճշմարտութիւնն ճանաչելու և ընդունելու», ինչ է այդ ճշմար

ՄԵՂՎԱԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԹԵՐԹԹԱԿԱՆ

Գին 1 դրամ

Հրատարակվում է ամեն օր, բացի հանգստյան օրերից

Խմբագրատան և տպարանի հասցեն՝ Էրեբունի, Ալեքսանդրի փողոց, տուն թիվ 1

Խմբագրատան հեռախոս՝ 2-15

Խմբագրատան ներքին գրասենյակի ժամերը՝ առավոտյան 9-ից մինչև 12, երեկոյան 3-ից մինչև 5

Ստացվում է Գ. Ֆ. Ֆ. Ֆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,243,127
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐԻՈՅ 1,932,350

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸ ԵՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,421,200
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐԻՈՅ 946,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար վիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած ընդհանուր 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — **ՄԱՐԻԹԱՅՄ** — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկի նն երկաթէ կամրջին վրայ նստող ոեսեակն, առ. **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։*

ՕՍՄ. ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցուի Օսմ. Հանր. Պարտուց Միացեալ և Արձանագրեալ արժէթղթոց տեարց թէ Օսմ. Հանր. Պարտուց Վարչութեան օգոստ. 29ի ազգին համաձայն, կէս առ հարիւր (1/2 %) տոկոս մը պիտի վճարուի իրենց արժէթղթոց անուանական արժէքին վրայ։

Առ այս 1888 սեպտեմբեր 1/13 էն ըսկսեալ պարտին իրենց Արձանագրեալ արժէթղթոց թիւ 13 և Միացեալ արժէթղթոց թիւ 10 կուպոնները թուական Պարտուօներուն հետ ներկայացնել Օսմ. կայս. Պանքային գրասենեակաց ի Պոլիս, Թարաքճըլար, ամէն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի, առաւօտեան ժամ տասնէն մինչեւ ժամ 2 (Ք. Ե.)։

Ի փոխարէն վերոյշնորհեալ կուպոններուն պիտի յանձնուի իրենց պատուիրագիր մը որով տասն օր յետոյ պիտի կրնան դանձել իրենց ինկած տոկոսիքը։

Կ. Պոլիս, 30 օգոստոս 1888

1535 6—6

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տոքթոր Այէրլի ջերմային հիւանդութեանց այս դեղն որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ապդու կազդուրիչ ամէն տեսակ Քիմիական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնը և ապաքինիչ ստոյգ յատկութիւնը երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը ստոյգ գիտութեամբն։ Այս Քիմիական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անշմարելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդը, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն, որոց ասնունները տրուած է. ջերմն և սարսուռ (սրթմա), թագուն ջերմ (կիզիչ իրթմա), պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն, մաղձային տենդ և հրատապ տենդ։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտը ապականեալ և թունաւորեալ ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ էուրեալ ժահկոտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակտիրներէն ելած թունաւոր կաղբով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղն կը ջնջէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կաղբու ազդեցութիւնը և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգուտն ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախսուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Գալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։ 531

ՅԱՐԼԻՏ. ԼԷՑԼԱՆՏ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՇԵՆՆԻՔ

Ոչ է կանոնաւորագրեալ ԷՔ ԲԱՆԻ ԼԻԼԷԹՈՒԼԻ Ի Ֆրանսիոյ գլխաւոր

Անուանք	Թանդ	Անուանք	Թանդ
Ալէքսիան	2500	Ֆլորենսան	3700
Ալզասքան	2500	Ֆլորիտան	3700
Անտալուզիան	2500	Ֆլորիան	3700
Աթենան	2500	Իզէրիան	5500
Աւստրիան	3700	Այրլանդան	5500
Գավարնան	6000	Լոգրանան	5500
Գուլիսթրիան	6000	Լէոպոլտան	2200
Գասթելեան	800	Լիսբոնան	2500
Սարենեան	2000	Լիոնան	800
Յուրոպ	700	Օլորթոպ	700
Էմիրէզեան	3700	Բերլինան	3800
Յոպիան	3700	Վալենսիան	6800
Յուլիանեան	3700	Վիրջինեան	6800

Ֆլորինեան շոգենաւը, նաւապետ Ալեքսանդր, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն ասա հասաւ։

Ուղեւորներու համար ամէն գիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՅՈՒՍՈՒՖ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Գալաթիա։

Նաւատերը, Պարոնայք Տրէտ, Լէյսանա և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալներնիս։
Կ. Պոլիս, Իսմիրա Լաֆոնդէն.
Զմիւռնիա, Գ. Գ. Քարվէր Սընզարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վասման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլերի.
Ներբա, Ս. Վօքօդօբուլօ Որդիք և ընկ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիդօլ և ընկ. 1896

ՍԿՕՏԻ ՕՇԱՐԱԿ

(EMULSION SCOTT)

ՄՈՐԻՒ ԶԿԱՆ ԶՈՒՏ ԵՒԴ

Իբրեւ՝ Ոսկեր տալ ղոյլ և սոսյալ
Պատրաստեալ Հեռամբ ՍԿՕՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք

Կարիճ չտի ախորժանամ։

Մորիւ ձկան հոտ մրուղի բոլոր յատկութիւններն զատ, իրոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուտածութիւնը

Բժիշկներն ընդունուած է, պարզ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենեն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն, որ վոնտուի դվնաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։ Գործակատարք են Համիէր և Հիրմէլ, Պոլիս։ 1691

La Compagnie d'Assurences La Mannheim
ET
La Compagnie de Ré-Assurances de Mannheim

ԻՄԱՆՀԱՅՄ

ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՅ

Ամբողջ դրամագլուխ 12,500,000 Ֆրանք
Պահեստի » 2,825,000 Ֆրանք

Կապահովագրութիւն դրամ, թանկագին սեղան, արժէթուղթ, գոհարեղէն ևն պարունակող ծրարներ, որք յանձնուած են ամենապրի թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։

Վերոյիշեալ ապահովագրութիւնք կը կատարուին La Mannheim Cie d'Assurances et la Cie de Ré-Assurances de Mannheim ընկերութեանց կողմէ որք ի միասին ունին 30,500,000 Ֆրանք։

Կապահովագրութիւն շոգենաւով, երկաթուղիով առագաստանաւով փոխադրուած ապրանքներ։

Գիներնը չատ չափաւոր են և պայմանները չատ ազատ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Տ. ԼԸՊԷ ԵՒ Վ. ԻԳԴՈՐ ՈՐԴԻ
Ընդհանուր Գործակատար է Կ. Պոլսոյ Գալաթիոյ Մեծ Ռնգեան Ռնգեան Ռնգեան։

1132

ՖՐԱՆՔՈ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ Ի ՊԻԻՏԱԲԷՍԹ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆԷ

Ընդհանուր դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	12,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Եսայէն Բարարոյ
» Լիազօր գործակալ և քննիչ. Մ. Նազարէթ Եազճեան

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳԼԽԱՒՈՐ ԲԱՂԱՔԱՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՔ

Տեարք Պալեոդեան և Պալբճեան Զմիւռնիա. Դասպարեան և Տաշճամլեան Առանա. Գ. և Ս. Սեթեան Հալէպ. Բ. Շերէքեէտտին և Տէրոնեան Ատալիա և Սպարթա. Սիմէոն Տէլիրմէնճի օղլու Քօսեա, ևն ևն։

Ֆրանսօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կընդունի, նոյնպէս փոքր ապոյոյ և աղջկանց ի շահախաստութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարիմ ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակները, ապրատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի արդդ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրահրեմք Ֆրանսօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիտաբէսթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։ Ամեն տեղէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Գոհունութեամբ կը ծանուցանեմք յարգդ հասարակութեան թէ, ընկերութեանս 1885 յունվար 1էն մինչ 1886 տարւոյն յունվար 1ի ընդհանուր գործողութեանց հաշուեցուցակին, (վերադրեալ Աստրիոյ-Հունգարական կառավարութիւնէն իբրեւ նորաբարոյութիւն) պահեստի գումարին վրայ 2 միլիոն ֆրանգի պատկառելի գումարի մը յաւելում գոյացած է, որով անցեալ տարւոյն 10 միլիոն պահեստի գումարը ներկային 12 միլիոն է։ 654

ՄՈՍ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԻԼԷԹՈՒԼԻ Ի ՄԻԼԼԷՐԻՈՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԳԼԽԱՒՈՐ ՇՈՒՇԵՆԱՒ

Անուանք	Թանդ	Անուանք	Թանդ
Գամբրուս	4200	Ֆիֆիզա	3000
Ֆերան	4000	Օասիրիս	80
Օսմանլի	4000	Նէլեթիս	3000
Սէուոդրին	3250	Բերա	3000
Թիպս	3250	Լոգիս	800
Մակասար	3250	Գիլոսա	800
Մարիսթիս	3250	Ռեհիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՁԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
51, Ձէյմս Սթրիդ, Լիվրբուլ

ԲԱՐԱՍԵԱՆԻ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԻԼԷԹՈՒԼԻ, ՄԻԼԼԷՐԻՈՆԻ և Օրէսոյի գլխաւոր

կանոնաւորագրեալ բանաղ

Անուանք	Թանդ	Նաւատերք
Ալյա Ռոֆիա	3,000	Պէքո
Արարատ	2,500	Ռոմբլաս
Ադրատիս	2,500	Քրուիքշանք
Լարգանիս	2,500	Ուիլքո
Ֆրանկոնիա	3,500	Մարշ
Բրազիլիա	2,800	Ֆոթերքոմբ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վճառաք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱՐԱՍ ԵՒ ԸՆԿ
Գործակատ
1586

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

SOUTH BRITISH AND NATIONAL ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՆԸՅՇԸՆԼ.

Սաստրագրեալ դրամագլուխ	4,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի »	500,000	» »
1873էն ի վեր վճրլ. կարուստք	2,500,000	» »

GLASGOW & LONDON ԿԼԱՍԿՕՈՒ ԷՆՏ ԼԸՆՏՐԸՆ

Դրամագլուխ 300,000 Անգլիական ոսկի

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալք ՀՈՖՄԱՆ ԵՆ ԵՂԲԱՐԲ ԵՒ ԸՆԿ.

1880) Պոլիս, Սուլթան Համամ, Սայտիէ խան, թիւ 13, 14, 15

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՐԻԼԱՅԸՆՍ

Մամլրին ապահովագրութիւն։ Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գապու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթէչեանի փողոց Իզզէթ բաչա խան թիւ 6։ 686

ԱԹԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ՊԱՀՊԷՆ. ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլ և Բօրէյ գլխաւոր կանոնաւորագրեալ բանաղ

Սամսան, Տրապիզան և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Աբդիլա որ սեպտեմբեր 3ին Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 12ին կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անդալուզ որ պիտի մեկնի սեպտ. 17ին։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղղեալի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆՈՒՈՒԹ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Ֆիւշիւք Միւլէթ
1606 Մոմհանէ փողոց, Թիւ 14

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1888 Օգոստոս 1 Երկուշաբթի օրէն սկսեալ մինչև ցնոր տնօրինութիւն

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղբէրէն կամաւրջի կէնտ շրջենաւոց երթեւեկութիւնք

ժ. Վ.	Թ.
11 30 Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեցիւբ. Թարպ. Նէնիք Միրկ. Ր. Հիսար	32
12 30 Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեց, Թարապիա Եկենիք. (Ուրբաթ օրերը Ամէն. Միրկ. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէքի (Եկենիքեղի շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
12 35 Ր և Ա. Գավագ Եկենիք Մեզող. Պեցք. Թարպ. Պէյգող. Զէնկ. Գանչ. Պյասճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Ամրավ. Զէնկ. Պեյլ. Օրթապ. Գուզկ. Պեչք. Իսկիւսար	2
1 5 Եկենիք. Ամէն. Միրկ. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէք (Պեկէքի շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Բացի ուրբաթէ.	25
1 30 Եկեղեմ. Մեզող. Պեց. Թար. Եկենիք. (Եկենիքեղի շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Ուրբաթ օրերը Ամէն. Միրկ. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէք	1[illegible]
2 5 Եկենիք. Ամէն. Միրկ. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէք (Ամրավ. շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Բացի ուրբաթէ	33
3 — Եկենիք. Մեզող. Պեց. Թարպ. Եկենիք. Ամէն. Միրկ. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէք Ամրավ. Գուր. Օրթ. Պեչք.	32
4 15 Եկեղեմ. Մեզող. Պեցիւբ. Թարպ. Եկենիք. Ամէն. Միրկ. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէք Ամրավ. Գուր. Օրթ. Պեչք.	18
6 — Եկեղեմ. Մեզող. Պեց. Թարպ. Եկենիք. Ամէն. Միրկ. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէք Ամրավ. Գուր. Օրթ. Պեչք.	22
7 — Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեցիւբ. Թարպ. Պեյգող Բաշչ Եկենիք. Միրկ. Գանդրճ. Ր. և Ա. Հիսար Գանտիլ. Ամրավ. Զէնկ. Պեյլեր Օրթաք. Գուզ. Պեչք. Իսկ.	25
8 15 Գավագ Եկեղեմ Մեզ. Պեց. Թար. Եկենիք. Միրկ Ր. Հիսար Պէկէք Ամրավ. Գուրզ. Օրթ. Պեչք.	19
10 — Մեզարպ. Պեց. Թարպ. Եկենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Ամրավ. Օրթաք. Պեչ.	34
Ամրավոտրիէնէն կամաւրջ էջնող շրջենաւ	
11 15 Եկենք. Ամէն. Պյասճ. Ր. Հիսար Պէկէք Ամրավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեչք.	22
11 15 Պեկէք Ամրավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեչք.	21
12 15 Պեկէք Ամրավ. Գուր. Օրթ. Պեչ.	34
1 5 Ամրավ. Գուր. Օրթ. Պեչք.	23
1 45 Պեկէք Ամրավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեչք. Գաղ.	34
2 40 Պեկէք Ամրավ. Գուր. Օրթ. Պեչ. Գաղ.	23
3 30 Ամրավ. Գուր. Օրթ. Պեչ.	17
10 50 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ	22
11 20 Պեկէքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ)	25
Ախիոն եղբէրէն կամաւրջ էջնող շրջենաւ	
11 15 Ամենք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզ. Գաղ.	33
11 30 Պեյգող Բաշչ. Զուզ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղորդ.)	28
12 10 Գանտ. Վանք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեչքեթաղ	28
1 5 Պեցիւբ. Զուզ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ.	17
1 20 Գանտ. Վան. Զէնկ. Պեյ. Գուզկ. Պեչ	22
2 15 Ա. Գավագ Մեզարպ. Պեցք. Թարպ. Պեյգ. Բաշչ. Զուզպազ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Զէնկ. Պեյլեր. Գուզկ.	21
4 15 Գանտ. Վան. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Իսկ.	33
4 15 Պեյգ. Բաշչ. Զուզ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզ. Պեչք.	28
6 15 Մերկ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Ամրավ. Զէնկ. Պեյլ. Օրթ. Գուզկ. Պեչքք. Իսկ.	2
9 — Պեցիւբ. Թարպ. Պեյգող Բաշչ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանք. Զէնկեյ. Պեյլերպեյ Գուզկ. Իսկ. (Կիրակի և ուրբաթ օրերը Զուզ.)	23
9 30 Գանտիլեր Զէնկեյբեյ Ուղղակի կամ.	28
10 20 Գանտիլերէն ուղղակի կամուրջ	21
11 — Գուզկանեանէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ)	28

(Բաց է կիրակի օրերէն) կամաւրջէն Եւրոպական եղբէրէ երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը

12 15 Պեչքք. Օրթ. Գուր. Ամրավ. Պեպքք Ր. Հիսար Պյասճ. Եկենիք. Թար. Պեցիւբ. Մեզող. Ր. Ա. Գավագ	21
1 15 Պեչքք. Օրթ. Գուր. Ամրավ. Պեպքք Ր. Հիսար Միրկ. Եկենիք. Թարպ. Պեցիւ. Եկենիք.	32
2 30 Գաղաթ. Իսկ. Պեչք. Գուզկ. Օրթ. Պեչքեր. Զէնկեյ. Ամրավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանչճ. Միրկ. Եկենիք. Բաշչ. Պեյգ. Թարպ. Պեց. Մեզ. Եկենիմաչլիք	25
2 45 Պեչքք. Օրթ. Ամրավ. Ր. Հիսար Միրկ. Եկենիք. Թարպ. Պեցիբ. Մեզ. Եկենիմ.	18
4 — Պեչքք. Օրթ. Գուր. Ամրավ. Պեպքք Ր. Հիսար Պյասճ. Եկենիք. Թարպ. Պեցք. Եկենիմ.	22
5 40 Գաղաթ. Պեչքք. Օրթաք. Գուրուչ. Ամրավ. Պեպքք. Ր. Հիսար Միրկ. Պեցիբ. Եկենիք. Պեյգ. Թարպ. Պեց. Մեզր. Եկենիմ. և Գավագներ	19
7 — Պեչքք. Իսկ. Գուզկ. Օրթ. Պեչքեր. Զէնկ. Ամրավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Միրկեան Եկենիք. Թարպ. Պեցիբ.	23
8 30 Պեչքք. Օրթ. Ամրավ. Պեպ. Ր. Հիսար Միրկ. Եկենիք. Թարպ. Մեզար. Պեց.	34
10 — Եկենիք. Թարպ. Պեցիբ. Մեզող. Եկենիմ. (Ուրբաթ օրերը 9 45ին)	18
10 30 Ր. Հիսար Պյասճ. Միրկ. Ամէն. Եկենիքեղ. Թարպաիա, Միրկ. Մեզար. Եկենիմ. (Ուրբաթ օրերը Օրթաքուղ)	17
11 10 Եկենիք. Թարպ. Պեց. Մեզող. Եկենիմ. (Ուրբաթ օրերը Ամրավ.	19
11 35 Պեչքք Ր. Հիսար Միրկ. Ամէն. Եկենիք. (Ուրբաթ օրերը Պեչքքեմաշ	2
Կամաւրջէն Ամրավոտրիէնէ Եւրեթեկող շրջենաւոց ժամերը	
12 40 Ուղղակի Ամրավոտրիէ	23
1 15 Ուղղակի Պեպքք	34
2 5 Ուղղակի Պեպքք	23
3 5 Ուղղակի Ամրավ.	17
9 55 Պեչքք. Օրթ. Գուրուչ. Ամրավ. Պեպ. Ր. Հիսար (Վ.ոտիր երկոր շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
10 35 Պեչքք. Օրթ. Գուր. Ամրավա. Պեպքք (Բացի ուրբաթէ)	25

11 10 Գաղ. Պեչքք. Օրթ. Գուր. Ամրավ. Պեպքք Ր. Հիսար Պյասճ.	21
11 40 Պեչքք. Օրթ. Գուրուչ. Ամրավ. Պեպքք (Բացի ուրբաթէ)	28
12 — Պեչքք. Օրթ. Գուր. Ամրավ.	26
Կամաւրջէն Ախիոն եղբէրէ եւրեթեկող շրջենաւոց ժամերը	
12 30 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանք Ա. Հիսար Գանտ. Զուզ. Բաշչ. Պեյգող Եկենիք. (Բացի ուրբաթէ)	33
12 45 Ուղղակի Գանտիլի	22
2 35 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանք Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Զուզուզ. Ր. պարճէ Պեյգ.	28
3 40 Ուղղակի Գանտիլի	33
4 30 Իսկ. Պեչքք. Գուզկ. Օրթաք. Պեյլ. Զէնկ. Ամրավ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտ. Միրկ.	2
8 35 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանք Գանտիլի	28
9 — Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտ. Միրկ. Զուզ. Բաշչ. Պեյգող Եկենիք. Թարպ. Պեցիբ. Մեզպ. Եկենիմ.	2
9 25 Պեչքեթաշ. Գուզկանճ. Պեյլեր. Զէնկ. Վանք. Գանտիլ. (Գանտիլ. Գանտ. Գանտ. Գանտ